

Nuorisotakuu Kauniaisissa

KV hyväksynyt __.__.2016
KV godkänt __.__.2016

Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad

Sisällysluettelo

Tausta	1
Määritelmä	1
Strateginen ohjaus ja prosessi	1
Tilannekatsaus	2
Koordinointi.....	3
Toimijoiden työnjako	4
Kaupungin toimijat	4
Sivistystoimi.....	4
Sosiaali- ja terveystoimi.....	4
Yleishallinto	5
Yhteistyöpartnerit	5
TE-toimisto	5
Omnia.....	5
Sveps	5
Luckan/Unginfo	5
Seurakunnat	5
Rahoitus	5
Seuranta.....	6
Toimenpiteet.....	6
Olemassa olevat toiminnot ja toimenpiteet	6
Uudet toimenpiteet.....	7

Tausta

Nuorisotakuu astui voimaan 1.1.2013 Jyrki Kataisen hallituksen yhtenä kärkihankkeena. Sipilän hallitus nosti 2015 nuorisotakuun yhdeksi hallitusohjelman kärkihankkeeksi deviisillä nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan:

Syvennetään yksityisen ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä nuorten tukemisessa. Tuetaan nuorten elämänhallintaa ja työllistämistä vahvistamalla sosiaali- ja terveystalvueluita osana nuorisotakuuta. Kerätään parhaat käytänteet kunnista ja laajennetaan toimivat mallit valtakunnalliseksi.

- kehitetään nuorisotakuusta malli, jossa vastuu tukea tarvitsevasta nuoresta on yhdellä taholla ja vahvistetaan etsivää nuorisotyötä. Syvennetään julkisen yksityisen ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä nuorten tukemisessa. Otetaan käyttöön nuorisotakuun parhaat elementit ja laajennetaan ne maanlaajuisiksi.
- kaikille peruskoulun päättävälle taataan koulutuspaikka.
- vahvistetaan nuorten sosiaali- ja terveystalvueluita, nuorten mielenterveystalvueluita sekä taataan kuntoutuspaikat.
- vahvistetaan työnetsijätalvuelintaa ja kehitetään nuorten palkkatukea ja Sanssikorttia työntekoon kannustavampaan suuntaan.

Käytännössä nuorisotakuussa on kaksi isoa toimijaa. Toinen on TE-toimistot, joiden tehtävä on toteuttaa nuorelle kolmen kuukauden sisällä nuorisotakuun edellyttämä paikka. Toinen iso toimija on kunta, jonka tehtävänä on pitää omat verkostot niin tiiviinä, että kaikki nuoret ohjautuvat oikeisiin palveluihin.

Määritelmä

Nuorisotakuu koskee kaikkia alle 25-vuotiata sekä vastavalmistuneita alle 30-vuotiaita, joilla ei ole työpaikkaa tai ammatillista koulutusta. Heille nuorisotakuu tarkoittaa, että kolmen kuukauden sisällä työttömäksi ilmoittautumisesta heille tulee tarjota opiskelu-, työ-, työkokeilu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka.

Nuorisotakuu sisältää myös koulutustakuun sekä nuorten aikuisten osaamisohjelman. Koulutustakuu tarkoittaa, että jokaiselle peruskoulun päättäneelle taataan opiskelupaikka lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, työpajassa, oppisopimuksessa tai kuntoutuspaikka. Nuorten aikuisten osaamisohjelma tarjoaa koulutusta vailla oleville alle 30-vuotiaille nuorille mahdollisuuden suorittaa ammatillisen tutkinnon, erikoisammattitutkinnon tai niiden osia.

Strateginen ohjaus ja prosessi

Kaupunginhallitus antoi vuonna 2013 sivistystalvuelimelle tehtäväksi yhdessä sosiaali- ja terveystalvuelimen kanssa selvittää, miten nuorisotakuu Kauniaisissa tulee toteutumaan. Työryhmä perustettiin keväällä 2013. Keväällä työryhmä

järjesti oppilaskunnan hallituksille työpajan, jossa pohdittiin hyviä käytäntöjä koulutuspaikan ja työpaikan saamiseksi. Selkeä käsitys oli henkilökohtaisesta tuesta, joka olisi helposti saatavilla.

Kaupunginvaltuusto käsitteli työryhmän laatiman nuorisotakuumallin 9.12.2013. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin strategiassa vuodelle 2015 todetaan, että nuorisotakuuryhmä kehittää menettelytavat, jotta nuorten palveluihin ohjautumista ja palvelusta toiseen siirtymistä tehostetaan ja että hyväksytyt suunnitelmat tarvittaessa päivitetään.

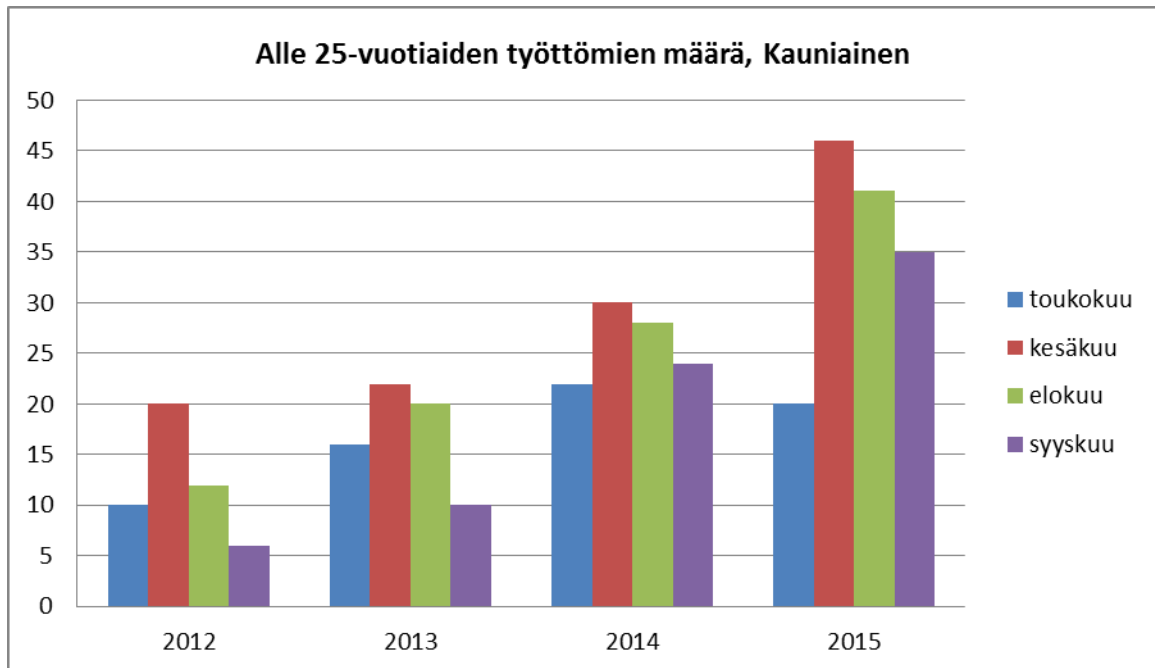
Alustava keskustelu nuorisotakuumallin päivittämisestä käytiin nuorisolautakunnassa 27.8.2015. Nuorisotakuutyöryhmä on sen jälkeen käsitellyt päivitystä 4.11.2015 ja kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö ja sivistystoimenjohtaja ovat tutustuneet Siuntion malliin 5.11.2015. Päivitetty nuorisotakuumalli käsitellään nuorisolautakunnassa 25.11.2015, opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnassa 10.12.2015 ja nuorisovaltuustossa 8.12.2015. Sen jälkeen käsittely jatkuu sosiaali- ja terveyslautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja valtuustossa.

Tilannekatsaus

Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen päässeiden osuus on vuosina 2013–15 ollut 100 %. Muutama henkilö vuodessa on jatkanut lisäopetuksessa tai ammattistartissa.

Vuonna 2013 6,3 % kauniaislaisista 17–24-vuotiaista oli vailla opiskelupaikkaa tai perusopetuksen jälkeistä tutkintoa. Vastaava luku Espoossa oli 10,2 ja Kirkkonummella 11,0. Samaisena vuonna 2013, 12,0 % kauniaislaisista 25–29-vuotiaista oli vailla perusopetuksen jälkeistä tutkintoa. Vastaava luku Espoossa oli 21,5 % ja Kirkkonummella 24,3 % (Tilastokeskus).

Nuorisotyöttömyys on suhdannekehityksen johdosta viime vuosina kasvanut Kauniaisissa. Kehitys on ollut samankaltainen koko Uudenmaan alueella. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli Kauniaisissa syyskuussa 2015 35, kun vastaava luku vuonna 2012 oli 6. Ainoastaan yksittäisiä näistä ovat olleet yli 3 kk työttömiä. Kesäkuussa 2015 alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli niin suuri kuin 46.

Uudenmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaukset

Prosentteissa nuorisotyöttömyys Kauniaisissa oli toukokuussa 2014 5,8 % kun vastaavasti Uudellamaalla se oli 9,4 % ja koko maassa 14 %. (TEM)

Ainoastaan yksittäiset kauniaislaiset nuoret ovat osallistuneet työpajojen ja etsivän nuorisotyön toimintaan. Tilaston mukaan etsivä toiminta ei vaikuta tavoittavan koko kohderyhmää. Suurin osa etsivän toiminnan käyttäjistä on toisen asteen tutkinnon saaneita tai keskeyttäneitä. Tieto toisen asteen oppilaitoksilta keskeyttämisistä eivät aina tavoita oikeaa viranomaista.

Case

Toukokuussa 2015 suomenkielinen etsivä nuorisotyö sai tiedon kahdeksasta nuoresta ja tavoitti viisi. Etsivä toiminta oli yhteydessä kolmeen kauniaislaiseen alle 25-vuotiaaseen nuoreen. Suurin osa kohderyhmästä on ollut toisen asteen opiskelijoita tai keskeyttäneitä. Suomenkieliseen nuorisotyöpajaan on osallistunut viisi kauniaislaista nuorta ensimmäisen puolen vuoden aikana 2015.

Hyvinvointikertomuksen (2013) mukaan Kauniaisissa oli n. 60 alle 25-vuotiasta, joilla ei ole peruskoulun jälkeistä tutkintoa.

Koordinointi

Nuorisotakuun ohjausryhmänä toimii kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä (tejo). Nuorisotakuun työryhmänä toimii tejo-ryhmän alaryhmä, jonka jäsenet edustavat sekä käytännön työtä nuorten kanssa että strategista tasoa:

- sivistystoimen johtaja
- kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
- suomenkielisen opetustoimen opetuspäällikkö
- sosiaalipalvelupäällikkö
- koulujen oppilaanohjaajat
- nuorisopalvelut
- mielenterveys- ja päihdepalveluohjaaja
- terveydenhuollon edustaja
- työpajat ja etsivä nuorisotyö: Sveps ja Omnia
- TE-toimisto
- Espoon työhönvalmennuskeskus
- Suomenkielisen ja ruotsinkielisen seurakunnan nuorisotyö
- kaupungin tiedotussihteeri, joka vastaa kaupungin yrityskontakteista

Vetovastuu kuuluu sivistystoimelle/nuorisopalveluille. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tapaamisten välissä on epäsäännöllisesti järjestetty erityyppisiä verkostotapaamisia.

Toimijoiden työnjako

Kaupungin toimijat

Sivistystoimi

Opetus (Kasavuoren koulu, Kauniaisten lukio, Hagelstamska skolan, Gymnasiet Grankulla samskola)

- Ohjaustoiminnan (opinto-ohjaus ja aineenopetus) tarkoituksena on tukea opiskelijaa opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee keskeiset jatkokoulutus- ja ammatinvalintaan liittyvät hakuoppaat ja muut tietolähteet sekä osaa käyttää tietoverkoissa olevaa informaatiota itsenäisesti jatko-opintoihin hakeutumisen tukena siten, että hänellä on valmiudet hakeutua jatko-opintoihin opintojen jälkeen.

Nuorisopalvelut

- Granipoint
 - Nuorten tieto- ja neuvontapalvelupiste, jonka pääpaino on koulutuksessa ja työllisyydessä.
- Erityisnuorisotyö
 - Erityisnuorisotyöntekijät ovat tukena kouluille ja muille kunnan palveluille.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaalipalvelut

- Seuloa toimeentulotuen asiakkuuksista nuorisotakuun piiriin kuuluvat asiakkaat ja ohjata heitä nuorisotakuun palveluihin sekä toimia yhteistyössä TE-toimistojen kanssa. Tukityöllistäminen. Kuntoutus?

Mielenterveyspalvelut

- Ohjata sosiaaliohjauksen tuella eteenpäin asiakkaat, jotka kuuluvat nuorisotakuun piiriin.

Terveydenhuolto

- Tarvittaessa nuoren terveydentilan/ toimintakyvyn arviointi ja asianmukaisten tukitoimien käynnistäminen.

Yleishallinto

Tiedottaminen ja yrittäjäkontaktit.

Yhteistyöpartnerit

TE-toimisto

- Kaupunki ja TE-toimisto toteuttavat yhteistyössä nuorisotakuuta, joka rakentuu kolmesta osa-alueesta: nuorten yhteiskuntatakuusta, koulutustakuusta ja nuorten aikuisten osaamisohjelmasta eli NAO:sta. Nuorisotakuun tavoitteena on edistää nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille sijoittumista, ehkäistä nuorten työttömyyttä pitkittymästä, tunnistaa nuorten syrjäytymisvaaraan liittyvät tekijät sekä tarjota nuorille tukea jo varhaisvaiheessa estämään nuorten syrjäytymiskehitystä ja ulkopuolisuutta.
- TE-toimiston tehtävistä lisää liitteessä.

Omnia

- Ostopalveluna suomenkielinen etsivä nuorisotyö sekä työpajatoiminta. InfoOmnia.

Sveps

- Ostopalveluna ruotsinkielinen etsivä nuorisotyö sekä työpajatoiminta

Luckan/Unginfo

- Ruotsinkielinen tietopalvelu nuorille

Seurakunnat

Suomenkielinen ja ruotsinkielinen seurakunta

- Seurakuntien työntekijät tapaavat nuoria rippikoulutoiminnan kautta lisäksi avoimessa ja säännöllisessä toiminnassa sekä yksilökeskusteluissa. Tarvittaessa työntekijät ohjaavat nuoria oikeisiin palveluihin.

Rahoitus

Nuorisotakuu toimii Kauniaisissa ilman erillistä rahoitusta. Työ pohjautuu toimijoiden parempaan tietoisuuteen toisistaan ja palveluistaan ja verkoston tiivistämisestä, jotta saadaan pidettyä kiinni kaikista nuorista, jotka palveluissa tavoitetaan. Työtä ja yhteistyötä tehostetaan ja organisoidaan työtä uudella tavalla.

Etsivän nuorisotyön ja työpajojen palvelujen ostamiseen on ollut varattuna summa, n. 40.000 e/v, talousarviossa. Yhteistyö alkoi jo vuosina 2011–2012 ennen nuorisotakuuta. Muuten nuorisotakuun toimintaan käytetään eri tulosyksiköiden olemassa olevat talousarviot.

Seuranta

Vuosina 2013–15 on käytetty seuraavia mittareita:

- perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen päässeiden osuus (oppilaanohjaajat)
- nuorten työttömyys (TE-toimiston ja ELY:n tiedot)
- työpajojen ja etsivän nuorisotyön käyttäjämäärät (Omnia ja Sveps)
- hyvinvointikertomuksen tiedot (THL)

Lukiosta valmistuneiden jatko-opiskelupaikoista tai työllistymisestä ei ole tilastotietoa. Muissa kunnissa opiskelleiden keskeyttämisistä ei saada tietoa.

Kauniainen osallistuu pääkaupunkiseudun tarkastustyöryhmän nuorisotakuun arviointihankkeeseen v 2015–2016.

Toimenpiteet

Nuorisotakuun toimijoiden tietoisuus toisistaan on oleellista ja verkoston tiivistämiseen on tarvetta. Tähän nuorisotakuuryhmä on Kauniaisissa panostanut. Toimijoiden työ pitää olla vielä läpinäkyvämpää niin kunnan sisällä kuin kuntalaisille. On tärkeää saada pidettyä kiinni kaikista nuorista, jotka palveluissa tavoitetaan.

Olemassa olevat toiminnot ja toimenpiteet

- Nuorisotakuutyöllä on työryhmä ja koordinoija
- Nuorisotakuulla on omat nettisivut:
http://www.kauniainen.fi/kulttuuri_ja_vapaa-aika/nuorisopalvelut/nuorisotakuu
- Etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ostetaan Omnialta (suomenkielinen) ja Svepsiltä (ruotsinkielinen).
- Lisäopetusta (10-luokka) ostetaan naapurikunnilta.
- Nuorten tieto- ja neuvontapalvelupiste GraniPoint. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään.
- Kaikille nuorille on tarjottu kesätyöseteli vuodesta 2015, käytännössä myös vuosina 2013 ja 2014. Kokemukset vuoden 2015 käytännöistä ovat hyvät. 124 seteliä haettiin, joista 80 käytettiin. 24.000 euroa käytettiin (tilanne 18.11.2015).
- Yhteistyötä on tehty erilaisten järjestöjen ja yritysten kanssa, esim.
 - Vuonna 2013 Filosofian Akatemian kanssa, jonka mallilla nuoret pääsivät ideoimaan omia vahvuuksiaan ammatinvalintaa ajatellen.

- Coaching-mallia on testattu Gymnasiet Grankulla samskolassa vuonna 2014–15.
 - Yhteistyö Kauniaisten yrittäjien kanssa, esim. TET-paikoista.
- Seurantaa on, mutta mittareita ja tavoitteita voisi edelleen kehittää ja raportointia parantaa.

Uudet toimenpiteet

Tavoitteena on, että saavutetaan alle 25-vuotiaiden osalta 0 % nuorisotyöttömyys ja että kaikki oppilaat kuten tähänkin asti saavat perusopetuksen jälkeen opetuspaikan tai vastaavan paikan.

- Selvitetään työllistämismessujen järjestämistä kohderyhmälle yhteistyössä TE-toimiston, paikallisten yritysten, etsivän nuorisotyön ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa tavoitteena 0 % nuorisotyöttömyys syyskuussa 2016 (siv, sote).
- Luodaan toimivia tunnuslukuja ja raportointia. Lisäarvo olisi saada vertailutietoa muiden kuntien kanssa. Kauniainen osallistuu PKS-tarkastustyöryhmän nuorisotakuun arviointiin v 2015–16. (opetus, nuorisopalvelut).
 - Kehitetään omaa seurantatietomallia lukiosta valmistuneiden sijoittumisesta, jos kansallinen hakujärjestelmä ei tuota meille tietoa.
 - Kehitetään raportointia työpajojen ja etsivän nuorisotyön käyttäjistä ja selvitetään mahdollisuutta saada toisen asteen keskeyttäneistä tieto Kauniaisiin.
 - Kehitetään yhteistyötä TE-viranomaisten kanssa.
- Tarjotaan myös jatkossa kesätyöseteli kaikille kiinnostuneille nuorille (nuorisopalvelut).
- Tehostetaan tukityöllistämistä ja kuntouttavaa työtoimintaa. Pilotoidaan nuorten koulutuksen ohjaus yhdessä Omnian ja Svepsin kanssa (sosiaalipalvelut).
- Kehitetään GraniPoint-toimintaa toimivaksi yhteistyössä yrittäjien kanssa (nuorisopalvelut).
- Selvitetään uusien vapaa-aikapalvelujen tarjontaa kohderyhmälle (kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut).
- Tehostetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, esim.
 - Lukio-opiskelijoiden työelämäyhteyttä edistetään kaupungin, osuuskunta Granin ja paikallisten yritysten yhteistyössä (opetus, yleishallinto).
 - Selvitetään paikallisten yrittäjien ja TE-toimiston kanssa nuorten työllistämismessujen järjestämistä (yleishallinto, nuorisopalvelut).
 - Selvitetään coaching-mallin jatkamista (opetus, nuorisopalvelut).
 - Arvioidaan Kauniaisten osallistuminen Ohjaamo-hankkeeseen (nuorisopalvelut).
 - Tehostetaan yhteistyötä etsivän nuorisotyön, toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa (opetus, nuorisopalvelut).
 - Arvioidaan etsivän nuorisotyön vaikutusta (nuorisopalvelut).